

PROTOKOLL	PROTOKOLL NR
Biskopsmötet	2/2013
ORT	DATUM FÖR MÖTET
Stockholm	2013-03-19--20

NÄRVARANDE

Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande 21 § – 24 §
biskoparna Ragnar Persenius, Uppsala, ordförande 25 § - 48 §
Esbjörn Hagberg, Karlstad
Hans Stiglund, Luleå
Antje Jackelén, Lund
Thomas Söderberg, Västerås
Tuulikki Koivunen Bylund, Härnösand
Eva Brunne, Stockholm
Jan-Olof Johansson, Växjö
Sven-Bernhard Fast, Visby
Martin Modéus, Linköping, 21 § - 31 §, 33 § - 48 §
Per Eckerdal, Göteborg
Åke Bonnier, Skara, 21 § - 45 §

Biskop Hans-Erik Nordin hade anmält förhinder.

INBJUDNA SOM SÄRSKILT FÖREDRAGANDE

Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén och planerings- och utvecklingschef Erika Brundin (23 §)
Kyrkosekreterare Cristina Grenholm (22 § – 23 §, 25 § - 26 §)
Biskop emeritus Bengt Wadensjö, ordförande Sofia Olsson och projektledare Maria Nordström (46 §)

SEKRETERARE

Lena Bohman
Lars Åstrand, 21 § - 31 §, 33 § - 48 §

§21

Biskop Eva Brunne hälsade välkommen till Stockholm.
Ärkebiskopen öppnade sammanträdet med psalm 45 och bön.

Sammanträdet öppnas

Ärkebiskopen informerade om att han skulle åka till Canterbury för att delta i installationen av ny ärkebiskop i Church of England och att han därför endast skulle leda den första dagens överläggningar vid detta biskopsmöte.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	2 (9)

§22

Nämnden för utbildning, forskning och kultur har beslutat om innehållet i den kandidat- och magisterexamen som ligger till grund för prästutbildningen med hänsyn till biskopsmötets önskemål om obligatoriska poäng i exegetik, systematisk teologi och kyrkohistoria. Det har visat sig att beslutet får till följd icke önskvärda begränsningar inom ramen för kandidat- och magisterexamen.

Prästutbildning
Studiegång för blivande präster

Kyrkosekreterare Cristina Grenholm presenterade ärendet och konstaterade att, om biskopsmötet omprövade sitt ställningstagande, nämnden har möjlighet att frigöra ytterligare en termins studier på ett sätt som möjliggör en större valfrihet för prästkandidaterna vid val av fördjupning.

Biskoparna konstaterade att det är viktigt att såväl stiftet som den nationella nivån har god kompetens kring utbildningssystemet. Stiftet behöver ta ett tydligt ansvar för studievägledning till sina kandidater. Svenska kyrkan bör inbjuda till överläggningar med dem som på de olika lärosätena ansvarar för den teologiska utbildningens konkreta utformning.

Biskoparna var överens om att utifrån de förutsättningar som nu råder är det inte möjligt att hålla kvar biskopsmötets tidigare uttalande om obligatoriska poäng i kyrkohistoria. Kravet på exegetisk teologi och systematisk teologi kvarstår.

Biskoparna konstaterade också att det finns anledning att uppmuntra studenter att läsa någon del av sin teologiska utbildning utomlands.

§23

Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén, planerings- och utvecklingschef Erika Brundin och kyrkosekreterare Cristina Grenholm informerade och samtal fördes om aktuella frågor:

Kyrkostyrelsen
Generalsekreterarens rapport

- Ingegerd Sjölin arbetar nu vidare med utredningen om kontraktets ställning, uppgifter och indelning efter att den del som handlar om domprosten lämnats för remissbehandling. Hon kommer att ta kontakt med biskoparna per mejl och återkomma för ett samtal i biskopsmötet till hösten.
- Begravningsfrågor. En lagrådsremiss har överlämnats som föreslår enhetlig begravningsavgift för Svenska kyrkans begravningshuvudmän. Den kommer att behandlas vid regeringssammanträdet på torsdag och föreläggas riksdagen under våren. Parallellt med detta har den kyrkliga utredningen, som föreslår att partiella samfälligheter för begravningsverksamheten får bildas, överlämnats. Med anledning av lagrådsremissen har denna i nuläget inte sänts ut på remiss. Föreslagna ikraftträdanden är 2017 respektive 2018. Ärkebiskopen har skrivit en debattartikel med

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	3 (9)

anledning av förslaget om gemensam avgift för alla utom Stockholm och Tranås, som riktats till landsortspressen och publicerats i många tidningar.

- Relationen till Mekane Yesus-kyrkan. Biskop Thomas Söderberg informerade om att han sedan länge haft en resa till Etiopien inplanerad under våren, som han trots inte skulle kunna bli av. Nu har man bett honom komma under månadsskiftet april-maj. Han är ombedd såväl att celebrera mässan som att predika. Ärkebiskopen informerade om att LVF:s generalsekreterare Martin Junge inbjuder Mekane Yesus-kyrkan, Svenska kyrkan och ELCA till ett samtal om den uppkomna situationen. Svenska kyrkan ska inte förändra den bilaterala relationen till Mekane Yesus förrän detta multilaterala samtal kommit igång.

§24

Ärkebiskopen informerade om att biskop em. Martin Lind kallats att vara biskop i The Lutheran Church in Great Britain under två år. Det är en liten kyrka vars senaste biskop lämnat sin tjänst. Svenska kyrkan står i full gemenskap med The Lutheran Church in Great Britain, som också är medlem i Lutherska Världsförbundet.

Ekumenik
The Lutheran Church in
Great Britain

Biskopsmötet ajournerades till kommande dag.

§25

Statens medicinsk-etiska råd (SMER) presenterade nyligen skriften *Assisterad befruktning – etiska aspekter*, vilken gett upphov till en debatt om surrogatmoderskap.

Aktuell debatt
Surrogatmoderskap

Majoriteten i SMER anser att altruistiskt surrogatmoderskap – under särskilda förutsättningar – kan utgöra en etiskt godtagbar metod inom assisterad befruktning. En av förutsättningarna är att det föreligger en nära relation mellan surrogatmodern och de potentiella föräldrarna.

Riksdagens socialutskott gav i mars 2012 regeringen i uppdrag att tillsätta en ”förutsättningslös utredning” för att kunna ta ställning till om Sverige ska tillåta surrogatmoderskap. Frågan har beretts av justitiedepartementet, som meddelat att man har som mål att tillsätta en utredning under 2013.

Inför den kommande utredningen har SKR har överlämnat en skrivelse till Justitiedepartementet .

Biskoparna konstaterade att frågan om surrogatmoderskap är en av flera aspekter på ämnet assisterad befruktning. Det är viktigt att se till hela frågekomplexet.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	4 (9)

Biskoparna var överens om att Svenska kyrkan bör göra ett eget fördjupat arbete i ämnet och uppdrag åt kyrkosekreteraren och Sekretariatet för teologi och ekumenik att bereda frågan.

§26

Protokollet från Teologiska kommitténs senaste sammanträde gick igenom och kommenterades i vissa delar.

Teologiska kommittén
Aktuella frågor

§27

Följande tilläggsärenden anmäldes:

Föredragningslista

- a) **Biskopstjänsten**
Val av ärkebiskop
- b) **Information**
Predikanten Pirkko Jalovaara
- c) **Vigningstjänsten**
Samråd i enskilt ärende
- d) **Kyrkostyrelsen**
Gemensam satsning på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar
- e) **Vigningstjänsten**
Tystnadsplikt
- f) **Församlingen**
Församlingsinstruktion

§28

Biskoparna Ragnar Persenius och Esbjörn Hagberg presenterade ett förslag till de fem första kapitlen i ett kommande biskopsbrev.

Biskopsbrev
Att bli präst och diakon i Svenska kyrkan (147 §, 160 § 2012, 3 § 2013)

Biskoparna inbjöds att lämna sina synpunkter på texten, per mejl eller på papper, för det fortsatta arbetet med dokumentet.

§29

Ett förslag till timbrering för Svenska kyrkans präster och diakoner hade inkommit.

Vigningstjänsten
Timbrering för präster och diakoner

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	5 (9)

Biskopsmötet tog emot informationen och beslutade att lägga den till handlingarna.

§30

Utredningen om domprostens ställning, uppgifter och tillsättning har sänts på remiss till bland andra biskoparna, domkapitlet och stiftsstyrelserna.

Biskoparna samtalande om olika delar i utredningens förslag.

Aktuella utredningar

Utredningen om domprostens ställning, uppgifter och tillsättning

§31

Biskop Antje Jackelén informerade om Evangelisk Luthersk Mission Bibeltrogna Vänner och den information de ger på sin hemsida under rubriken *Kan man vara ELM-predikant och samtidigt präst i Svenska kyrkan eller EFS?*.

Biskoparna konstaterade att enskilda personer naturligtvis kan vara medlemmar i både Svenska kyrkan och ELM-BV. Det är dock inte en enskild organisation, utan Svenska kyrkan, som beslutar om vem som är präst i Svenska kyrkan.

Prästtjänsten

”Avkragad präst”
(81 § 2010, 118 § 2012, 18 § 2013)

§32

Biskop Martin Modeus och Lars Åstrand deltog inte i överläggningarna under denna paragraf.

Biskoparna samtalande om den från och med den 1 januari 2013 gällande ordningen med krav på behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning för domkapitlets behörighetsprövning.

Prästtjänsten

Behörighetsprövning för kyrkoherdetjänst

§33

Biskop Ragnar Persenius informerade om tidsplanen för val av ny ärkebiskop, vilken beslutats av stiftsstyrelsen i Uppsala.

Biskopstjänsten

Val av ärkebiskop

§34

Biskop Tuulikki Koivunen Bylund informerade om predikanten Pirkko Jalovaara, vars budskap väckt starka känslor i Finland. Vissa av de lutherska församlingarna har förbjudit henne att komma och predika i deras lokaler.

Information

Predikanten Pirkko Jalovaara

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	6 (9)

§35

Biskop Esbjörn Hagberg samrådde med biskoparna i ett enskilt ärende.

Vigningstjänsten
Samråd i enskilt ärende

§36

Projektet Reva (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete) lanserades 2010 och är ett samarbetsprojekt mellan Gränspolisens, Migrationsverkets och Kriminalvården.

Aktuell debatt
Reva-projektet

På senare tid har arbetsmetoder som bland annat att polisen stoppat människor i tunnelbanan och begärt att få se deras legitimation uppmärksammats och gett upphov till starka protester från många håll.

SKR uttalade sig i början av mars och tog därmed starkt avstånd från de metoder som polisen använt sig av.

Biskoparna delade erfarenheter och reflektioner kring de aktuella frågorna. Konstaterades att god sakkunskap finns hos Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar. Inom SKR finns en kontinuitet i arbetet kring dessa frågor och det bör få fortsätta så.

§37

Biskop Sven-Bernhard Fast hade väckt en fråga om erfarenheter och modeller för hur stiftens ordnar med själavård och/eller handledning för präster och diakoner.

Vigningstjänsten
Själavård och/eller handledning för präster och diakoner

De sammanhang som ligger under hans pastoralansvar, Visby stift och utlandskyrkan, är relativt små i fråga om antal anställda, vilket gör det svårare att finna goda former för själavård och handledning inom den egna kretsen.

Biskoparna samtalande om vilka former av samverkan eller överenskommelser av annat slag som skulle kunna erbjudas.

§38

En fråga hade väckts huruvida det är en trend idag att fler frikyrkopastorer vill bli präster i Svenska kyrkan.

Prästtjänsten
Frikyrkopastorer som vill bli präster i Svenska kyrkan

Biskoparna orienterade varandra om läget i stiftens och konstaterade att prövning inför antagning gäller också dessa kandidater.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	7 (9)

§39

Kyrkostyrelsen inbjuder till stiftsstyrelseöverläggningar den 21 mars 2013. Det huvudsakliga ärendet för dagen är den gemensamma satsningen på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar.

Biskoparna delade sina reflektioner inför dagen.

Kyrkostyrelsen
Gemensam satsning på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar

§40

Biskopsmötets representanter i nämnden konstaterade att arbetet för närvarande påverkas av att nämnden som sådan kommer att försvinna och ansvaret överlämnas till kyrkostyrelsen.

Nämnden för utbildning, forskning och kultur
Aktuella frågor

§41

Arbetet med ett teologiskt grunddokument pågår.

Fyra delegater samt andra representanter från Svenska kyrkan kommer att åka till Kyrkornas Världsråds generalförsamling i Busan och närvaron vid förberedelsemötena har varit god.

Nämnden för internationell mission och diakoni
Aktuella frågor

§42

Information om möten som ärkebiskopen haft den senaste tiden presenterades med en handling till biskopsmötet.

Information
Ärkebiskopens möten

§43

Biskoparna samtalande om några praktiska frågor i anslutning till retreaten den 8-12 april.

Biskopsmötet
Biskopsmötets retreat (113 § 2012, 15 § 2013)

§44

Biskoparna konstaterade att vid behandling av ett tillsynsärende i domkapitlet får sådant som en vigd medarbetare fått del av i ett samtal under tystnadsplikt inte tas upp i argumentationen.

Vigningstjänsten
Tystnadsplikt

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	8 (9)

§45

Biskoparna samtalande om arbetet med församlingsinstruktionen och bland annat vad de förändrade strukturerna i stiftet innebär i det sammanhanget.

Församlingen
Församlingsinstruktion

§46

Biskop emeritus Bengt Wadensjö, ordförande Sofia Olsson och projektledare Maria Nordström var inbjudna för att informera om den ideella föreningen Pilgrim i Sverige.

Pilgrimsvandring
Pilgrim i Sverige

Föreningen grundades på 90-talet och alla stift är medlemmar, dock ger ganska få något ekonomiskt bidrag till verksamheten. Pilgrimstanken har vuxit ur en kyrklig troskontext och föreningens representanter frågar nu vilken relation pilgrimsrörelsen kan och ska ha till den etablerade kyrkan.

Pilgrim i Sverige vill inspirera till pilgrimsvandring, kartlägga och hålla leder öppna samt göra dem tillgängliga genom att presentera dem på webben, men har inte ekonomi för att själva ta ansvar för ett sådant arbete. Två önskemål framfördes; dels resurser för att samordna informationen, dels att Svenska kyrkan ska vara med och fylla lederna med andligt innehåll.

Biskoparna var överens om det stora värde som pilgrimsrörelsen, i sina olika former, tillför kyrka och samhälle. Uttalandet att man bevarar kulturarvet genom att bruka det, passar väl in i detta sammanhang.

Frågan om samordning och resurser får föras till den nationella nivån och kyrkokansliet.

§47

- a) Biskopsmötets kommande sammanträden
- b) Noteringar från besök hos den syrisk ortodoxa kyrkan i Södertälje
- c) Protokoll från Svenska kyrkans överklagandenämnd

Meddelanden

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-03-19--20	2/2013	9 (9)

§48

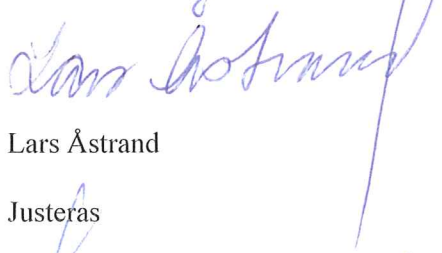
Biskop Ragnar Persenius avslutade biskopsmötets överläggningar och tackade biskop Eva Brunne för värdskapet. **Avslutning**

Vid protokollet

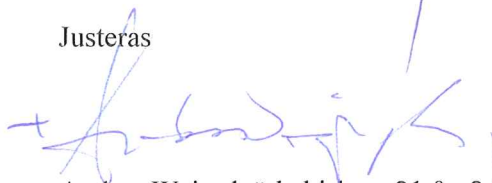
Lena Bohman

Justeras

Lars Åstrand

Justeras

Anders Wejryd, ärkebiskop, 21 § - 24 §

Justeras

Biskop Ragnar Persenius, ordförande

25 § - 48 §